

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/198/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114213676
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114213676.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Marekom Bujňákom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 27.9.2012 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumy 550,- eur. O žalobe navrhol rozhodnúť medzitýmym rozsudkom tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote.

Závazok žalobcu mal vzniknúť zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dlžníkom I. O., K.. X.X.XXXX.

Žalobu odôvodnil tým, že v pozícii oprávneného subjektu navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere.

Exekučný súd bol povinný v zmysle ustanovení Exekučného poriadku po posúdení návrhu, exekučného titulu a žiadosti súdneho exekútora v 15- dňovej lehote udeliť poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, prípadne v uvedenej lehote o žiadosti na vykonanie exekúcie rozhodnúť inak.

Podľa žalobcu Okresný súd Humenné rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku až dňa 8.6.2010, a to rozhodnutím o poverení. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 10 mesiacov). Žalobca mal za to, že v danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o vydaní poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur.

Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. US 203/06-25, III. US 235/04-3, III. US 347/05, III. US 142/06-28, III. US 118/06-40, III. US 110/04-55, III. US 125/04-44, III. US 229/04-52, III. US 21/05-30, III. US 190/05-36, III. US 301/05-38 a III. US 82/03-25. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Nesprávny úradný postup okresného súdu podľa názoru žalobcu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a taktiež k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutí adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

V predmetnom konaní žalobca konštatoval nečinnosť exekučného súdu v rozsahu 322 dní v konaní vedenom proti povinnej I. O..

Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaná navrhla konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

Čo sa týka atribútov pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle uvedeného zákona je potrebné vychádzať zo znenia exekučného poriadku, v zmysle ktorého pre posudzovanie exekučného titulu, rozhodcovského rozsudku neplatí stanovená 15 dňová lehota na udelenie poverenia, prípadne na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia, ak táto bola na súde podaná po 1.6.2011. Pred týmto dátumom § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku znel „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“. V samotnej dôvodovej správe k novelizovanému ustanoveniu § 41

ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku (ďalej len „EP“) je uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada SR ako zákonodarný zbor v SR. Skutočnosť, že sa do formulácie vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“ predstavovala len explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto zákona. Argumentácia žalobcu je v interpretácii toho, čo zamýšľa zákonodarca nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d/ EP sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred dňom 1.6.2011. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Zároveň žalovaná poukázala na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prieťahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalovaný ďalej uviedla, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesla námietku premlčania pri uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

Žalovaná ďalej uviedla, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa, kedy sa žalobca o škode dozvedel t.j. po troch rokoch od momentu vydania poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesla preto žalovaná námietku premlčania pri každom nároku, pri ktorom došlo k vydaniu poverenia pred dňom 23.4.2009, t.j. 3 roky pred dňom kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či

poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu. Zároveň konštatovala, že zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nedošlo k porušeniu právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu a keďže nebola konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, nemôže ísť v danom prípade o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov a právneho zástupcu žalobcu, ktorým doručenie predvolania bolo doručené riadne a včas. Žalobca, jeho právny zástupca a žalovaná prevzali predvolanie dňa 14.11.2014. Právny zástupca žalobcu a žalovaná svoju neúčast' ospravedlnili, žalovaná zároveň súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu žiadala pojednávanie odročiť z dôvodu, že v označenom čase boli vytýčené pojednávania žalobcu POHOTOVOSŤ s.r.o. (zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o.) voči žalovanej SR vedenej pred Okresným súdom Trenčín, sp.kanc. 15C, 27C dňa 19.12.2014 v čase od 8.00 hod. do 14.00 hod. Klient pritom trval na účasti splnomocneného advokáta a vylučoval substitúciu. Súčasne žiadala, aby sa nekonalo v jeho neprítomnosti. K tomu súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. I. ÚS 68/1998, z 13. januára 1999, kde sú uviedol, že kolízia dvoch pojednávania toho istého účastníka v tom istom termíne na rozdielnych súdoch nie je akceptovateľným predpokladom uznania existencie "dôležitého dôvodu" na odročenie riadne a včas vytýčeného pojednávania. Taktiež je potrebné uviesť, že právny zástupca žalobcu bez zbytočného odkladu neoznámil súdu dôvod na odročenie pojednávania a deň, kedy sa o dôvode pre odročenie pojednávania dozvedel, tak ako to vyžaduje § 119 O.s.p.. K ospravedlneniu došlo až podaním dňa 18.12.2014, ktoré bolo doručené súdu dňa 19.12.2014, teda v deň pojednávania. Vzhľadom na uvedené súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov a právneho zástupcu žalobcu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie s listinnými dôkazmi a to vyjadrením žalovanej zo dňa 5.3.2013, spisom 6C/133/2012, exekučným spisom 12Er/826/2009 a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania je žaloba podaná pôvodne na Okresný súd Humenné pod spis. zn. 6C/133/2012, v ktorej sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uvedená vec sa týkala exekučného konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod spis. zn. 12Er/826/2009 proti povinnej I. O., pričom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie napadla na súd dňa 25.9.2009, exekučný súd dňa 12.10.2009 zastavil exekučné konanie v časti o vymoženie úroku z omeškania vo výške 0,25% denne zo sumy 1.071,48 eura od 23.11.2008 do zaplata. Proti uzneseniu podal odvolanie oprávnený. Odvolanie bolo uznesením zo dňa 31.3.2010 odmietnuté. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.5.2010 a súd vydal dňa 8.6.2010 vo zvyšnej časti poverenie.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola

spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2).

Podľa § 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení..

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 1 zákona 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom v znení účinnom do 31.5.2010 (ďalej Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

V prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

V prvom rade je potrebné uviesť, že 15 dňová lehota uvedená v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje súd za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vydanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prieťahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Sú všeobecne

známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali sudy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré sudy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na sudy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, sudy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Sudy sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi obtiažne konať tak, aby nevznikli prieťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v už citovanom rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. V nej bola žiadosť o vydanie poverenia podaná 15.8.2011, nasledovala výzva na predloženie rozhodcovskej zmluvy zo dňa 16.4.2012, tá bola predložená 4.5.2012 a uznesením zo dňa 5.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá. Ústavný súd okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné. Toto je možné použiť aj pri zastavení exekučného konania v časti úrokov z omeškania.

Súd teda dospel k záveru, že v danom prípade dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia do vydania poverenia, rozhodne nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V uvedenej veci bol postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre jej vykonanie nezaväzujú povinnú na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom, plne opodstatnený a zákonom podložený. Po preskúmaní rozhodcovského rozsudku súd zastavil konanie exekučného konania v časti úrokov z omeškania a následne hneď vydal poverenie.

Ďalej je potrebné uviesť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v otázke preukázania škody, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadošťačenia za konštatované zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k vydaniu poverenia pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané, keďže k vydaniu poverenia došlo až po 23.4.2009.

Na základe vyššie uvedeného a z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov si neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Prešove, dňa 19. decembra 2014